

§ Revurdering af miljøgodkendelse

Iht. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, § 39, jf. § 41

Borum Østergaard
Borumvej 105, 8471 Sabro

Indhold

Datablad	1
Indledning	2
1 Resumé og samlet vurdering	3
1.1 Revurdering	3
1.2 Ikke teknisk resumé	3
2 Afgørelse og vilkår	4
2.1 Vilkår for afgørelsen	5
2.2 Revurdering af miljøgodkendelsen	8
2.3 Offentlighed	8
2.4 Klagevejledning	9
Baggrund for afgørelsen	10
3 Bedste tilgængelige teknik (BAT)	10
3.1 Ansøgers BAT-redegørelse	11
3.2 Kommunens vurdering af anvendelse af BAT	13
4 Generelle forhold	18
4.1 Beskrivelse af husdyrbruget	18
4.2 Husdyrbrugets beliggenhed	18
4.2 Placering i landskabet	19
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	20
5.1 Husdyrhold og staldindretning og opbevaring af husdyrgødning	20
5.2 Ventilation	21
5.3 Fodring	21
5.4 Energi- og vandforbrug	21
5.5 Spildevand herunder regnvand	22
5.6 Affald	22
5.7 Driftsforstyrrelser eller uheld	23
6 Gødningsproduktion og håndtering	25
6.1 Gødningstyper og mængder	25
7 Forurening og gener fra husdyrbruget	27
7.1 Ammoniak og natur	27
7.2 Lugt	28
7.3 Fluer og skadedyr	29
7.4 Transport	29

7.5 Støj fra anlæg og maskiner	30
7.6 Støv fra anlæg og maskiner	31
7.7 Lys	31
8 Husdyrbrugets ophør	32
Bilag 1 - Situationsplan	33
Bilag 2 - BAT niveau mht. ammoniak og fosfor	34

Datablad

Husdyrbrugets navn og beliggenhed	Borum Østergaard Borumvej 105 8471 Sabro
Matrikel nr.	4 a & 11 a Borum By, Borum
Ejendomsnummer	7510553447
Cvr. nr.	16742546
CHR nr.	25762
Ejer af ejendommen	Borum Østergaard Svineproduktion A/S Borumvej 105 8471 Sabro
Driftsansvarlig	Samme
Brugstype	Svinebrug
afgørelsesbetegnelse	Revurdering efter husdyrbruglovens § 39, jf. 41.
Myndighed	Aarhus Kommune, sagsnr. NM/11/01019
Revurderingens dato	27. februar 2013
Tilsyn	Kommunen har, som tilsynsmyndighed, ret til på et hvert tidspunkt at kontrollere om vilkårene overholdes.
Næste revurdering	Foretages i 2023 med mindre anden generel lovgivning tilsiger andet.

Indledning

Miljøgodkendelser af husdyrbrug meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. Den første revurdering sker 8 år efter miljøgodkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal ske mindst hvert 10. år.

Fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere et husdyrbrugs miljøgodkendelse, som er meddelt i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 33, træder husdyrbruglovens regelgrundlag i kraft.

Det fremgår af husdyrbruglovens § 41, at revurderingen gennemføres ved påbud efter lovens § 39. Revurderingen skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud eller i en afgørelse, hvor der ikke findes anledning til at skærpe.

En revurderingsafgørelse er derimod ikke en ny godkendeshandling. Derfor kan en revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre forøget forurening.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT skal sikre, at forureningen fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt. Der skal således stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i BAT skaber mulighed for betydelig nedbringelse af emissionerne, uden det medfører uforholdsmæssige store omkostninger.

Revurderingen giver ikke mulighed for at gennemføre vurderinger efter habitatbekendtgørelsens § 7, ligesom husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke giver hjemmel til, at bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer skal gælde i revurderingssager i forhold til natur. Vilkår i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT.

Påbud – ud over, hvad der følger af BAT – skal således være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse eller forureningen i øvrigt går ud over det, der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Revurderingen af husdyrbrug udløser endvidere ikke miljøvurdering af tredjemandsarealer og egne arealer.

Som indledning til en revurdering er der udarbejdet et oplæg til husdyrbrugets ejer om processen og de forventede vilkårsændringer. Der har ligeledes været et indledende møde. Offentligheden er gjort bekendt med revurderingen ved annoncering, og er oplyst om, at alle kan kommentere sagen og ubede sig mulighed for at se udkast til afgørelse. Udkast til afgørelse har været sendt i 2 ugers høring ved husdyrbrugets ejer, og dem der har anmodet om dette i offentlighedsfasen.

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Revurdering

Husdyrbrugets eksisterende miljøgodkendelse er meddelt efter kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven den 4. juni 2003. I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 17 skal godkendelser meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Første gang dog efter 8 år, hvor husdyrbruget ikke længere er tillagt retsbeskyttelse.

Revurderingen tager udgangspunkt i ovennævnte miljøgodkendelse samt de supplerende oplysninger ansøger har indsendt via IT-ansøgning nr. 29369 og tilknyttede bilag.

På baggrund af revurderingen træffer kommunen afgørelse om, at vilkårene ændres som følger af nedenstående. Revurderingen er således et supplement til den eksisterende godkendelse, men af hensyn til overskuelighed, er alle nye og gældende vilkår samlet i nærværende afgørelse om påbud.

Afgørelsen træffes med hjemmel i husdyrbruglovens § 39, jf. § 41.

1.2 Ikke teknisk resumé

Miljøcenter Østjylland I/S har på vegne af Aarhus Kommune miljøgodkendt ejendommen Borum Østergaard, Borumvej 105, 8471 Sabro. Godkendelsen blev meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 og godkendte en samlet årlig produktion svarende til 1.806 søer med produktion af pattegrise på 7,2 kg svarende til 420 DE, beregnet efter dagældende normer. Den tilladte produktion svarer efter nugældende dyreenhedsberegning til 421 DE.

Ejendommen Borum Østergaard er siden miljøgodkendelsen i 2003 delt op i to virksomheder:

- Borum Østergaard Svineproduktion A/S, CVR nr. 16742546, som driver svineproduktionen og de driftsbygninger og anlæg, som er knyttet til denne (bilag 1)
- Borum Østergaard A/S, v/Lis Brund, Borumvej 105, 8471 Sabro, cvr. 33598130, som driver markerne svarende til 900 ha og de driftsbygninger og anlæg som er knyttet til markdriften.

Opdelingen betyder, at kun den del af bygninger og anlæg, som drives af Borum Østergaard Svineproduktion A/S, er omfattet af nærværende revurdering. Generelt er udbringningsarealer ikke omfattet af kravet om revurdering.

Revurderingen giver ikke tilladelse til at øge eller ændre husdyrproduktionen, og der er derfor ikke tale om nogen merpåvirkning af omgivelserne.

Aarhus Kommune har den 24. august 2011 annonceret revurderingens indledning. Der er modtaget to høringsbidrag.

Husdyrbrugets ejer har efterfølgende den 3. januar 2012 og 9. november 2012 og 17. januar 2013 indsendt supplerende materiale til brug ved revurderingen.

Aarhus Kommune har revurderet miljøgodkendelsen af ejendommen Borum Østergaard, Borumvej 105, 8471 Sabro og meddeler afgørelse om, at vilkårene ændres som følger af nedenstående. Revurdering fastsætter de supplerende/ændrede vilkår, der skal gælde for den fortsatte drift af ejendommen.

Vilkår, som ikke fremgår i revurderingen, bortfalder. Det skyldes bl.a. andet, at de fremgår af generel lovgivning eller ikke længere er aktuelle, hvis den pågældende aktivitet ikke længere er omfattet af husdyrbrugets drift.

2 Afgørelse og vilkår

Aarhus Kommune meddeler med nærværende afgørelse påbud om ændring af vilkår fastlagt i husdyrbrugets miljøgodkendelse af 4. juni 2003.

Afgørelsen træffes med hjemmel i husdyrbruglovens § 39, jævnfør § 41.

Påbuddet om ændring af vilkår samt fastlæggelse af nye vilkår meddeles på baggrund af den første lov-bundne revurdering af det I-mærkede husdyrbrug efter IPPC direktivet.

Husdyrbrugets ejer er forud for afgørelsen forvarslet om påbuddet og har modtaget udkastet til afgørelse. Høringssvar, som er indkommet i den forbindelse, fremgår af afsnit 2.3.

Den gennemførte vurdering, som er foretaget på baggrund af lovgivning, høringsbidrag og konkret vurdering, giver anledning til, at Aarhus Kommune ændrer og tilføjer visse vilkår til den gældende miljøgodkendelse. De vilkår, som ikke ændres, er overført uændret til denne afgørelse. Endvidere er utidssvarende vilkår sløjftet og og derfor ikke overført til denne afgørelse. Uændrede vilkår og vilkår der kun er ændret redaktionelt, er umarkerede. Ændrede og nye vilkår er mærket med en fed markering af vilkårsnummeret. Vilkårene fremgår samlet af afsnit 2.1.

Vilkårene træder i kraft straks ved meddelelse af afgørelsen, med mindre andet fremgår i det enkelte vilkår.

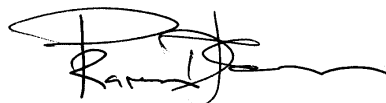
Næste regelmæssige revurdering af det I-mærkede husdyrbrug skal finde sted den 27. februar 2023.

Revurderingen ændrer ikke regelgrundlaget for kontinuitetsbrud for miljøgodkendte husdyrbrug.

Aarhus Kommune den 27. februar 2013

Mogens Bjørn Nielsen
Afdelingschef

Karen Damgaard Hansen
Miljøsagsbehandler

2.1 Vilkår for afgørelsen

Afgørelse om revurdering meddeles under forudsætning af nedenstående vilkårsændringer. Nye eller ændrede vilkår er markeret med en fed markering af vilkårsnummeret. Revurderede vilkår, der ikke er ændret er umarkerede.

BAT

Vilkår for kvælstof og fosfor (N og P):

- 3.2.2.1** Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol over: Antal årssøer, grise pr. årssø, fravænningsalder og -vægt, foderforbrug samt det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr. FEso i de enkelte foderblandinger.
- 3.2.2.2** Logbogens oplysninger samt årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 3.2.2.3** Indholdet af råprotein i foderet til løbe- og drægtige søer må i gennemsnit være max. 130 g råprotein pr. FEso (foderenhed/søer), og til søer i farestaldene max. 133 g råprotein pr. FEso. Dog således, at der kan ske en tilretning ved at regulere de fire variable, der fremgår af nedenstående formel for beregning af N ab dyr. Dette betyder, at N_{total} ab dyr pr. år ikke må overstige 41.339 kg N pr. år.
Kg N ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning: $((FEso \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr FEso}/6.250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægten} \times 0,0257 \text{ kg N pr kg tilvækst}))$
- 3.2.2.4** Den samlede mængde fosfor i gødningen (P_{total} ab dyr) må ikke overstige 9.683 kg P/år.
Kg P ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning: $(FE \text{ pr årssø} \times g \text{ fosfor pr FE})/1000 - 0,58 - (\text{antal frav. grise pr årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst})$
- 3.2.2.5** I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til statens myndighed, skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr. FEso på årsbasis. Beregningen skal foretages på grundlag af det faktisk, registrerede forbrug af de enkelte blandinger. Beregningen med tilhørende dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage eller 12 mdr.

Generelle forhold

- 4.1.1.1** Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængelig på husdyrbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om afgørelsens indhold.
- Husdyrbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for afgørelsen og eksisterende videreførte vilkår samt påbud givet i forbindelse med revurderingen.

Årsproduktionen må ikke overstige:

1.806 årssøer, med smågrise til fravæning

Ventilation

- 5.2.2.1** Ventilationsfirmaets instruktioner for vedligeholdelse af ventilationsanlæggene skal følges. Ventilationsanlæggene skal rengøres jævnligt og justeres efter behov.

5.2.2.2 Der skal mindst 1 gang årligt foretages eftersyn og eventuel justering af ventilationsanlæg-gene.

Spildevand

5.5.2.1 Sanitært spildevand fra beboelser og eventuelt mandskabsrum skal ledes til særskilt anlæg for husspildevand.

5.5.2.2 Spildevand fra vask af stalde kan indeholde rester af foder og gødning og skal tilledes gylle-beholder.

Affald

5.6.2.1 Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.

5.6.2.2 Halmaske skal opbevares på en fast plads med afløb til opsamlingsbeholder eller på en fast plads med overdækning.

Forebyggelse af driftsforstyrrelser og uheld

5.7.2.1 Husdyrbruget skal indrettes og drives således, at spild og andet ukontrolleret udslip af forurenen-de stoffer forhindres og forebygges.

5.7.2.2 I forbindelse med større uheld skal der straks gives besked til Beredskabet på 112.

5.7.2.3 Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld. Tilsynsmyndigheden skal orienteres følgende hverdag, og der skal efter aftale med tilsynsmyndigheden udarbejdes et notat, hvor der redegøres for hændelsesforløbet, og hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre, at en lignende hændelse sker igen.

Gødningsproduktion og håndtering

6.1.2.1 Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringning kan ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, dog mindst 9 mdr.

6.1.2.2 I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden således, at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.

6.1.2.3 Der skal være en betonbelagt læsseplads ved de tre gyllebeholdere. Fra pladsen skal der være afløb til en opsamlingsbeholder, således at spild, der sker under påfyldning af gylle-vognen fra hver af de tre beholdere, vil blive opsamlet. Indholdet fra opsamlingsbeholder skal tilledes gyllebeholderen.

6.1.2.4 Vilkår 6.1.2.3 skal ikke være opfyldt, hvis der anvendes gyllevogn med sugekran eller gylle-vogn med lign. sikkerhed for spild.

Lugt

7.2.2.1: Husdyrbrugets drift skal indrettes således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støvgener for omkringliggende nabobeboelser.

7.2.2.2: Der skal jævnligt gøres rent i staldene.

7.2.2.3: Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.

Skadedyr

7.3.2.1: Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium (www.dpil.dk).

7.3.2.2: Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter eller andre skadedyr.

Støj

7.5.2.1 **Støjgrænser:** Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige værdierne angivet i figur 7.5.2.1.

7.5.2.2 **Lavfrekvent støj** fra husdyrbruget målt indendørs må ikke overskride værdierne i figur 7.5.2.2.

7.5.2.3 **Kontrol af støj:** Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at husdyrbruget skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal senest 3 måneder efter, at kravet er fremsat, tilsendes tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen.

7.5.2.4 **Krav til støjmåling:** Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling eller beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984, Måling af ekstern støj og nr. 5/1993, beregning af ekstern støj fra virksomheder. Ved støjmåling skal denne foretages, når husdyrbruget er i fuld drift eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal udføres af et målefirma, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger ekstern støj". Støjdokumentationen skal gentages, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves én årlig støjbestemmelse. Udgifterne hertil afholdes af husdyrbruget.

7.5.2.5 **Definition af overholdelse af støjgrænser:** Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end eller lig med grænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A).

2.2 Revurdering af miljøgodkendelsen

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Det er planlagt at foretage den næste revurdering i år 2023.

2.3 Offentlighed

Indledning af revurderingen

Offentligheden er blevet inddraget tidligt i processen ved annoncering i Aarhus Stiftstidende og Aarhus Onsdag den 24. august 2011. Aarhus Kommune har modtaget høringsbidrag fra to parter i forbindelse med annonceringen af revurderingens indledning.

1. Borum-Lyngby Fællesråd v/ Thomas Lund, Glamhøjvej 4, Lyngby, 8220 Brabrand herunder Borum Borgerforening v/ Lone Hansen, Stillingvej 212, Borum, 8471 Sabro
2. Tage Bojsen-Møller, Borumvej 90, 8381 Tilst.

Der indkom følgende bemærkninger:

Høringsbidrag 1

Oplyser, at der i dag er lugtgener fra svinebruget. Ønsker at modtage høringsmateriale.

Høringsbidrag 2

Har udbedt sig dokumenter fra sagen vedr. dokumentation for lugtreduktion og gylleudslip. Der opfordres til at der sikres bedre luftrensning. Der henvises i øvrigt til en pågående sag i forhold til et rørlagt vandløb, og at der er risiko for forurening af denne fra svinebruget. Det er påpeget, at der tidligere har været uheld med gylle.

Bemærkninger til høringsbidrag fra husdyrbrugets ejer

Gør opmærksom på, at revurderingen ikke medfører udvidelse af husdyrproduktionen. Påpeger at afstanden til Borumvej 90 er 1.300 m og at ejendommen dermed ligger længere væk end lugtgeneafstanden til byzonen, som er knap 600 m.

Forvarsling af påbud

Udkastet til afgørelse blev den 6. december 2012 udsendt i høring hos husdyrbrugets ejer Borum Østergaard A/S med mulighed for at udtale sig inden for en frist på 14 dage.

Da afgørelsen meddeles som et påbud efter husdyrbruglovens § 39, jf. § 41, skal partshøring af ansøger i denne forbindelse betragtes som et forvarsel om påbuddet.

Hørings svar fra husdyrbrugets ejer

De 128 g råprotein/FE gælder kun for løbe- og drægtige søer. Det korrekte tal er 40.631 kg N, men det skal justeres yderligere lidt op, så BAT niveauet rammes.

28 smågrise/årsso er ændret til normværdien på 27,5 smågrise/årsso og de 128 g råprotein/FE er ændret til 130 g råprotein/FE (løbe- og drægtighedsstaldene). Ammoniakfordampningen er så 5.553 kg N/år og N_{total} ab dyr pr. år er 41.339 kg N pr. år. Begge værdier overholder dermed BAT.

BAT er 9.683 kg P ab dyr. Der produceres langt mindre end det, primært pga. mindre foderforbrug. Vilkåret skal stilles i forhold til BAT niveauet.

Følgende har samtidigt modtaget udkast til afgørelse:

LMO ved Kjartan Einarson, kje@lmo.dk,
Borum Borgerforening v/ Lone Hansen, Stillingvej 212, Borum, 8471 Sabro, lone.hansen@feldheden.dk,
og herunder Borum-Lyngby Fællesråd v/ Thomas Lund, Glamhøjvej 4, Lyngby, 8220 Brabrand,
Tage Bojsen-Møller, Borumvej 90, 8381 Tilst, bojsen-moller@post.tele.dk.

Hørings svar fra høringsberettigede

Der indkom ikke bemærkninger fra høringsberettigede, vedr. udkast til afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen bekendtgøres ved annoncering på Aarhus Kommunes hjemmeside den 27. februar 2013.

Følgende har samtidig fået tilsendt godkendelsen:

Borum Østergaard Svineproduktion A/S, lis.brund@gmail.com, pg@dpl-invest.dk

LMO ved Kjartan Einarson, kje@lmo.dk

Borum-Lyngby Fællesrådv/ Thomas Lund, Glamhøjvej 4, Lyngby, 8220 Brabrand, xx@xx.dk

Borum Borgerforening v/ Lone Hansen, Stillingvej 212, Borum, 8471 Sabro, lone.hansen@feldheden.dk

Tage Bojsen-Møller, Borumvej 90, 8381 Tilst, bojsen-moller@post.tele.dk

Naturstyrelsen, Aarhus, aar@nst.dk

Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, midt@sst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Aarhus, soeren.hoejager@skolekom.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk, lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Aarhus, ta@sportsfiskerforbundet.dk

Det økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Friluftsrådet, Aarhus v. Ole Bøgh Vinther, obv@webspeed.dk

2.4 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettigede omfatter ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, som nævnt i husdyrbruglovens §§ 84 - 87.

Eventuel skriftlig klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Aarhus Kommune, Natur og Miljø, Valdemarsgade 18, postboks 79, 8100 Aarhus C eller naturogmiljo@aarhus.dk, som sender klagen videre med sagens øvrige oplysninger.

Klagen skal være Aarhus Kommune i hænde senest den 27. marts 2013 ved kontortids ophør kl. 15.00.

Hvis afgørelsen bliver påklaget, vil det straks blive meddelt ejeren af ejendommen.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 mdr. efter godkendelsens dato.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet fremsender en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra Aarhus Kommune. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret

Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkomelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Baggrund for afgørelsen

3 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Det fremgår af husdyrbruglovens § 40 stk. 2, at der skal meddeles påbud, hvis væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger.

Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier kan indgå som et vurderingselement, når kommunalbestyrelsen skal vurdere, om der er sket ændringer i BAT, som kan begrunde, at der meddeles påbud. Dette gælder både de situationer, hvor kommunalbestyrelsen har pligt til at meddele påbud (det i husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2, nr. 4 nævnte tilfælde) og de situationer, hvor kommunalbestyrelsen kan meddele påbud på grund af ændringer i BAT. Særligt i sidstnævnte situation skal kommunalbestyrelsen også inddrage proportionalitetsprincippet, som tilsiger, at der skal være et rimeligt forhold mellem den miljøeffekt, som kan opnås på grund af ændringer i BAT og de økonomiske omkostninger, som dette medfører.

Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningsen er i stadig udvikling.

Redegørelsen omfatter:

Management

1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:

2. Foder
3. Staldindretning
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring/behandling

Anvendelsen af BAT på anlægget

Vurderingen af hvorvidt husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT er foretaget i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Det er Miljøstyrelsens klare opfattelse, at kommunalbestyrelsen har sikret sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT, såfremt kommunalbestyrelsen foretager sig følgende:

- Anvender de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor og i vurderingen i godkendelsen begrundes, hvorfor de af ansøger valgte teknikker og teknologier lever op til, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT
- Fastsætter vilkår til de teknikker og teknologier, som husdyrbrugets ejer har valgt

- Anvender de vejledende retningslinjer om nitrat og ammoniak i forbindelse med udbringning, samt begrundet, hvorfor det vurderes, at den generelle regulering er BAT for så vidt angår disse parametre
- Vurderer og fastsætter vilkår om vand, energi og management.

3.1 Ansøgers BAT-redegørelse

3.1.1 Management

Ejendommen drives efter princippet om godt landmandskab, og ansvarlig driftsledelse således, at anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest gener for omgivelserne.

Der udarbejdes foderplaner så en optimal fodring i forhold til både dyr og miljø sikres.

Der er fast dyrlægeaftale.

Der udarbejdes i forbindelse med mark- og gødningsplanlægningen årligt en opgørelse over producerede mængder af næringsstoffer i besætningen.

Vand- og energiforbrug opgøres jævnligt.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Ansatte oplæres under produktionschefens ansvar.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

3.1.2 Foder

Der bruges indkøbt foder.

3.1.3 Staldindretning

Ammoniak

Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til ammoniakfordampning fra stald og lager er 5.589 kg N/år.

Beregningen er vist i bilag 2.

Det faktuelle ammoniaktab er beregnet i IT-ansøgningen og vist i følgende tabel:

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-93870	SvSo09	184,50	173,83	10,67	5,78%	29,78	-0,53	0,00	144,58
		184,50	173,83	10,67	5,78%	0,00	0,00	0,00	173,83
	SvSo10	1440,90	2491,46	-1050,56	-72,91%	465,19	-7,91	0,00	2034,18
		1440,90	2491,46	-1050,56	-72,91%	0,00	0,00	0,00	2491,46
ST-93871	SvSo01	2270,40	1786,60	483,80	21,31%	0,00	0,00	0,00	1786,60
		2270,40	1786,60	483,80	21,31%	0,00	342,68	0,00	1443,92
ST-93875	SvSo01	2270,40	1786,60	483,80	21,31%	306,11	-5,47	0,00	1485,96
		2270,40	1786,60	483,80	21,31%	0,00	342,68	0,00	1443,92
Sum	Nudrift	6166,20	6238,49	-72,29		801,08	-13,91	0,00	5451,32
	Ansøgt	6166,20	6238,49	-72,29		0,00	685,36	0,00	5553,13

Tabel 3.1.3.1er indsat fra IT-ansøgningens version 3

Resultatet af ammoniakberegningen i IT-ansøgningen viser, at der fordampes ammoniak svarende til ca. 5.553 kg N pr. år.

Nudrift

Der er i nudrift etableret gyllekølingsanlæg, som bidrager med en ammoniakreduktion. Varmen fra gyllekølingen kan dog ikke bruges, fordi der også er et halmfyrr.

Der er 147 DE i løbe- og drægtighedsstalden med gyllekøling. Der bruges ifølge baggrundsnotaterne til teknologibladerne 788 kr./DE til el ved en køling med $20 \text{ W/m}^2 = 116.000 \text{ kr./år}$. Der spares en fordampning på ca. 300 kg N/år. Det er en pris på næsten 400 kr./kg sparet N. Det er derfor ikke BAT at køle gyllen her.

Ansøgt drift

Fremadrettet drift af gyllekølingsanlæg fravælges, og BAT sikres i stedet gennem foderoptimering for løbe- og drægtige søer.

StaldID	Staldsystem kode	Nudrift / Ansøgt	FE per årstyr / FE per kg tilvækst / kg foder per dyr (mink/fjerkræ)	Gram råprotein per FE / Protein % i foder (fjerkræ)	Gram P per FE / fosfor % i foder (fjerkræ)	Protein % i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årssø / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
ST-93870	SvSo09	Nudrift	456,00	133,00	4,80		27,50	7,40
		Ansøgt	456,00	133,00	4,80		27,50	7,40
	SvSo10	Nudrift	456,00	133,00	4,80		27,50	7,40
		Ansøgt	456,00	133,00	4,80		27,50	7,40
ST-93871	SvSo01	Nudrift	1064,00	133,00	4,80		27,50	7,40
		Ansøgt	980,00	130,00	4,80		27,50	7,40
ST-93875	SvSo01	Nudrift	1064,00	133,00	4,80		27,50	7,40
		Ansøgt	980,00	130,00	4,80		27,50	7,40

Tabel 3.1.3.2 Skema fra IT-ansøgningens version 3

Andre metoder til reduktion af ammoniak

Ammoniakemissionen kan sænkes yderligere ved rensning af afgangsluften, etablering af delvist fast gulv, gyllekøling eller via forsurening af gyllen, ellers teltoverdækning af gylletanke.

For rensning af luften, ændring af gulv og nyt gyllekølingsanlæg skal der ændres radikalt i byggeriet via tagkonstruktioner, nyt ventilationsanlæg, opbrydning af gulv eller lign. Disse indgreb vil være så bekostelige, at de ikke står mål med miljøgevinsten.

Forsuringsanlæg og teltoverdækning af gylletanke kan ofte etableres på eksisterende ejendomme uden gennemgribende ændringer i de eksisterende anlæg.

Et forsuringsanlæg koster ca. 215.000 kr./år ifølge teknologibladerne, hvilket er en meromkostning på ca. 119 kr./årsso. Miljøstyrelsen angiver, at meromkostningen ikke må overstige 50 kr./årsso. Teknikken er derfor ikke proportional at anvende.

Teltoverdækning koster til de tre tanke ca. 750.000 kr. inkl. tømning og rensning. Der spares ca. 17.000 kr./år i mindre kørsel med vand og ca. 17.000 kr. pr. år til etablering af et flydelag. Årligt vedligehold udgør ca. 15.000 kr. og meromkostning til udbringning ca. 5.000 kr. Den årlige omkostning bliver så ca. 56.000 kr., hvis teltet holder i 20 år, hvilket er usikkert. Der kan spares ca. 356 kg N i mindre fordampning af ammoniak. Der koster dermed ca. 157 kr. pr. kg reduceret N i ammoniak, og tiltaget er derfor ikke proportionalt at anvende.

Fosfor

Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager er:

$$421 \text{ DE søer} * 23,0 \text{ kg P/DE} = 9.683 \text{ kg P}$$

Beregningen er vedlagt i bilag 2.

Der er 9.170 kg P ab lager ifølge Miljøstyrelsens ansøgningsystem.

3.1.4 Energiforbrug

Der bruges årligt ca. 670.000 kWh.

Der bruges energisparepære hvor det er muligt. Alle lamper rengøres jævnligt. I alle staldafsnit renholdes og vedligeholdes ventilationsanlæggene løbende.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.
Udstyr vedligeholdes og efterses i øvrigt regelmæssigt.

3.1.5 Vandforbrug

Der bruges årligt ca. 15.400 m³ vand.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Vandforbruget måles løbende.

Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme ellers tilkaldes service, hvis der er behov for det.

3.1.6 Opbevaring af husdyrgødning

Det vurderes, at det er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), da der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger,
- lagrene tømmes hvert år og inspiceres visuelt,
- beholdernes bunde og vægge er tætte,
- at der ikke er spjæld og at gyllen overpumpes via neddykket rør,
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning og
- at beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

3.2 Kommunens vurdering af anvendelse af BAT

Vurderingen af hvorvidt husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT er foretaget i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Det er Miljøstyrelsens klare opfattelse, at kommunalbestyrelsen har sikret sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT, der vedrører husdyrbrug, hvis kommunalbestyrelsen foretager sig følgende:

- Anvender de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor og i vurderingen i godkendelsen begrundes, hvorfor de af ansøger valgte teknikker og teknologier lever op til, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT.
- Fastsætter vilkår til de teknikker og teknologier, som ansøger har valgt.
- Anvender de vejledende retningslinjer om nitrat og ammoniak i forbindelse med udbringning, samt begrundes, hvorfor det vurderes, at den generelle regulering er BAT for så vidt angår disse parametre.
- Vurderer og fastsætter vilkår om vand, energi og management.

3.2.1 Vurdering af ammoniakemissionen fra anlægget

Kommunens BAT-niveau for så vidt angår ammoniak er fastsat i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Årssø, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	205 stk.	154 kg N/år
Årssø, farestald, Kassestier, fuldspaltegulv	1.601 stk.	2.289 kg N/år
Årssø, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1.806 stk.	3.142 kg N/år
Samlet BAT emissionsniveau vedr. ammoniak		5.586 kg N/år

De første beregninger indsendt med de supplerende oplysninger via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem viste, at kommunens BAT-niveau ikke var overholdt.

I forbindelse med indsendelse af nye oplysninger i IT ansøgningsskema den 9. november 2012 er der indarbejdet fodringstiltag, justeret på antal fravænnede grise og råprotein, som sikrer at BAT-niveauet er overholdt.

Som følge af bemærkninger til udkastet til afgørelse, indkommet i høringsperioden, er der igen den 17. januar 2013 indsendt version 3 af ansøgningen, hvori der er justeret yderligere på parametrene fodringstiltag og antal fravænnede grise. BAT niveauet er på ny vurderet og fundet overholdt.

Emissionsgrænseværdien beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledning udgør ca. 5.586 kg N/år.

Den reelle ammoniakfordampning fra stald og lager er med de anvendte BAT tiltag i ansøgt drift beregnet automatisk i it ansøgningssystemet til ca. 5.553 kg N/år.

Ammoniakemissionen ligger således ca. 33 kg N pr. år under den beregnede emissionsgrænseværdi.

Aarhus kommune anser på baggrund af ovenstående beregninger BAT kravet for at være opfyldt for så vidt angår emissionen af ammoniak.

Fastsættelse af vilkår for kvælstof

Når ændringer i produktionseffektivitet og/eller fodersammensætning anvendes som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N og P til markerne, fastsættes vilkår som et krav til maksimalt N og P ab dyr pr. år.

Dokumentation for beregningen af N og P ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage eller 12 mdr. (i perioden 15. september år 1 (fx 2012) til 15. februar år 3 (fx 2015). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvist accepteres – i sådanne tilfælde skal N (eller P) ab dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og/eller fosfor ud fra logbog og opgørelser over antallet af årssøer, producerede smågrise og deres afgangsvægt.

Fremgår foderets indhold af råprotein ikke, men er indholdet af kvælstof (N) angivet, så kan foderets indhold af råprotein udregnes ved at gange kvælstofindholdet af N med 6,25.

Fakta	Værdi
Antal årssøer	1.806
Antal fravænnede grise pr. årssø	27,5
Fravænningsvægt, kg	7,4
FE pr. årssø	1.436
Gram råprotein pr. FEso (løbe- og drægtighedsstald)	130
Gram råprotein pr. FEso (farestald)	133
Gram fosfor pr. FEso, g	4,80
Beregnet N ab dyr pr. årssø	22,89
Beregnet P ab dyr pr. årssø	5,089

Tabel 3.2.1.3: Forudsætninger for beregning af den totale mængde kvælstof og fosfor ab dyr pr. år

Kvælstof

Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som kg N ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 41.339 kg N pr. år.

Kg N ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning:

$((FEso \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr FEso}/6.250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægten} \times 0,0257 \text{ kg N pr kg tilvækst}))$

Ovenstående totale mængde kvælstof pr. år er beregnet ud fra forudsætningerne i ovenstående tabel 3.2.1.3. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Dvs. kg N pr. årssø = $1436 \text{ FEso} \cdot 131 \text{ g råprotein/FEso}$ (gennemsnit af 130 g i løbe- og drægtighedsstalderne og 133 g i farestalden) $/ 6250 - 1,98 - (27,5 \cdot 7,4 \cdot 0,0257) = 22,89 \text{ kg N/dyr} \cdot 1.806 \text{ årssøer} = 41.339 \text{ kg N}$.

3.2.2 Vurdering af gødningens indhold af fosfor ab dyr

Kommunens BAT-niveau for så vidt angår fosfor er fastsat i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunens BAT-niveau for så vidt angår fosfor er:

Søer (421DE)	9.683 kg P/år
Samlet BAT emissionsniveau vedr. fosfor	9.683 kg P/år

De første beregninger indsendt med de supplerende oplysninger via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem viste, at kommunens BAT-niveau ikke var overholdt.

I forbindelse med indsendelse af nye oplysninger i IT ansøgningsskema den 9. november 2012 samt 17. januar 2013, er der indarbejdet fodringstiltag, justeret på antal fravænnede grise og råprotein, som sikrer, at BAT-niveauet er overholdt mht. fosfor.

Den totale mængde fosfor pr. år i ansøgt drift, er beregnet ud fra forudsætningerne i ovenstående tabel 3.2.1.3. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Kg P ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning:

$\text{Kg P ab dyr pr. årssø} = (\text{FE pr årssø} \times \text{g fosfor pr FE}) / 1000 - 0,58 - (\text{antal frav. grise pr årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst})$

Dvs. $\text{kg P pr. årssø} = (1.436 \times 4,80) / 1000 - 0,58 - (27,5 \times 7,40 \times 0,006) = 5,089 \text{ kg P/årssø}$, svarende til $P_{\text{total}} \text{ ab dyr} = 9.191 \text{ kg P/år}$

I forhold til BAT niveauet, er BAT niveauet således overholdt med ca. 492 kg P ab dyr pr. år.

Der stilles vilkår om at den samlede mængde fosfor ikke må overstige det beregnede BAT niveau på $P_{\text{total}} \text{ ab dyr} = 9.683 \text{ kg P/år}$.

Vilkår for kvælstof og fosfor (N og P):

- 3.2.2.1** Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol over: Antal årssøer, grise pr. årssø, fravænningsalder og -vægt, foderforbrug samt det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr. FEso i de enkelte foderblandinger.
- 3.2.2.2** Logbogens oplysninger samt årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 3.2.2.3** Indholdet af råprotein i foderet til løbe- og drægtige søer må i gennemsnit være max. 130 g råprotein pr. FEso (foderenhed/søer), og til søer i farestaldene max. 133 g råprotein pr. FEso. Dog således, at der kan ske en tilretning ved at regulere de fire variable, der fremgår af nedenstående formel for beregning af N ab dyr. Dette betyder, at $N_{\text{total}} \text{ ab dyr pr. år}$ ikke må overstige 41.339 kg N pr. år.
 $\text{Kg N ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning: } ((\text{FEso pr. årssø} \times \text{g råprotein pr FEso}) / 6.250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægten} \times 0,0257 \text{ kg N pr kg tilvækst})$

3.2.2.4	Den samlede mængde fosfor i gødningen (P_{total} ab dyr) må ikke overstige 9.683 kg P/år Kg P ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning: $(FE \text{ pr årssø} \times g \text{ fosfor pr FE})/1000 - 0,58 - (\text{antal frav. grise pr årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst})$
3.2.2.5	I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til statens myndighed, skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr. FEso på årsbasis. Beregningen skal foretages på grundlag af det faktisk, registrerede forbrug af de enkelte blandinger. Beregningen med tilhørende dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage eller 12 mdr.

Gener fra husdyrbruget

Øvrige gener fra husdyrbruget (lugt, støj, støv, lys og lignende) udgør hovedsageligt et problem i miljømæssig henseende, såfremt et husdyrbrugs anlæg ligger i nærheden af naboer, der kan blive påvirket.

I relation til BAT vurderes det, at der ikke bør fastsættes branchespecifikke grænseværdier for disse parametre, som dermed skulle gælde for alle husdyrbrug inden for samme branche.

Sådanne gener skal reguleres med udgangspunkt i de lokale forhold, der er gældende for det pågældende husdyrbrug med hjemmel i husdyrbruglovens § 27, stk. 1, nr. 1 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 1, nr. 3 og 11 – og for så vidt angår lugt husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt B (beskyttelsesniveauet for lugt).

3.2.3 Vurdering af Management

Aarhus Kommune vurderer, at BAT mht. management og egenkontrol er daglige tilsyn, samt løbende service og vedligeholdelse, journal over el-, vand-, og foderforbrug, samt gødningsregnskab.

Uddannelsesplaner for medarbejdere, beredskabsplan, foderplaner og affaldshåndtering vurderes ligeledes i forbindelse med kommunens vurdering af bedriftens efterlevelse af BAT mht. management og egenkontrol.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget overholder lovens krav om BAT indenfor management. Kommunen har ved vurderingen primært lagt vægt på at:

- Der er daglig tilsyn med dyr og tekniske installationer.
- Rengøring i og omkring bygninger og siloer foretages jævnligt.
- Ejendommen drives i overensstemmelse med godt landmandskab.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, hvis indhold medarbejderne er fortrolige med.
- At der er en plan for uddannelse af ejendommens personale.
- Af der hvert år laves en foderplan i samarbejde med en konsulent.

3.2.4 Vurdering af vand- og energiforbrug

Aarhus Kommune vurderer, at BAT mht. vand- og energiforbrug er at arbejde på at optimere energieffektiviteten på anlægget. Det vil sige at sikre, at særligt energiforbrugende installationer – for eksempel ventilationsanlæg - løbende kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Endvidere kan det betragtes som BAT at registrere vand- og energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter, samt vælge udstyr med fokus på vand- og energibesparende egenskaber.

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at ejendommen lever op til kravet om anvendelse af BAT med hensyn til vand- og energiforbrug.

For at følge husdyrbrugets vand- og energiforbrug fastsættes der egenkontrol som værende en del af BAT.

Vilkår:

Vand og energiforbrug

- 3.2.4.1 Hvis vandforbruget på årsplan stiger mere end 10 % ud over det oplyste, skal der inden 3 måneder fra den seneste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.
- 3.2.4.2 Hvis elforbruget på årsplan stiger mere end 10 % ud over det oplyste, skal der inden 3 måneder fra den seneste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.

3.2.5 Vurdering af opbevaring af husdyrgødning

Aarhus Kommune vurderer, at BAT for så vidt angår opbevaring og behandling af husdyrgødning er opbevaring af husdyrgødning i stabile, tætte beholdere, som er tilmeldt 10 års beholderkontrol. Der etableres fast overdækning på tre af ejendommens fire gyllebeholdere, hvilket sikrer, at ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen minimeres.

Aarhus Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til lovens krav om BAT med hensyn til opbevaring og behandling af husdyrgødning. Ved vurderingen er der lagt særlig vægt på følgende:

- Gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- Beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse cirka én gang om året.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

3.2.6 Samlet vurdering

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at husdyrbruget samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik, set i forhold til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

4 Generelle forhold

4.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Miljøcenter Østjylland I/S har på vegne af Aarhus Kommune miljøgodkendt ejendommen Borum Østergaard, Borumvej 105, 8471 Sabro den 4. juni 2003. Godkendelsen blev meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 og godkendte en samlet årlig produktion svarende til 1.806 årssøer med produktion af pattegrise på 7,2 kg svarende til 420 DE, beregnet efter dagældende normer.

Den tilladte produktion svarer efter nugældende dyreenhedsberegning til 421 DE.

Ejendommen Borum Østergaard er siden miljøgodkendelsen i 2003 delt op i to virksomheder:

- Borum Østergaard Svineproduktion A/S, CVR nr. 16742546, som driver svineproduktionen og de driftsbygninger og anlæg, som er knyttet til denne (bilag 1)
- Borum Østergaard A/S, v/Lis Brund, Borumvej 105, 8471 Sabro, CVR. 33598130, som driver markerne svarende til 900 ha og de driftsbygninger og anlæg som er knyttet til markdriften.

Opdelingen betyder, at kun den del af bygninger, anlæg og produktion, som drives af Borum Østergaard Svineproduktion A/S, er omfattet af nærværende revurdering. Disse bygninger og anlæg er nævnt på bilag 1.

Revurderingen giver ikke tilladelse til at øge eller ændre dyreholdet, og der er derfor ikke tale om nogen merpåvirkning af omgivelserne.

Dyreenheder er beregnet efter de omregningsfaktorer i husdyrgødningsbekendtgørelsen, som er gældende på oplysningstidspunktet. Miljøvurderingerne er gennemført i forhold til antal dyr og den faktiske størrelse og sammensætning af dyreholdet, og revurderingen tager derfor afsæt heri, uagtet at der på et senere tidspunkt måtte ske ændringer i beregning af antal dyreenheder.

Vilkår:

Generelt

4.1.1.1 Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængelig på husdyrbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om afgørelsens indhold.

Husdyrbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for afgørelsen og eksisterende videreførte vilkår samt påbud givet i forbindelse med revurderingen.

Årsproduktionen må ikke overstige:

1.806 årssøer, med smågrise til fravæning

4.2 Husdyrbrugets beliggenhed

4.1.1 Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbruget ligger i landzone med ca. 107 meter til nærmeste enkeltbolig i landzone (tilhører Borum Østergaard A/S), ca. 440 fra nærmeste samlede bebyggelse (Borum) og ca. 2,3 km fra nærmeste byzone (Sabro).

4.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er tale om et lovligt eksisterende husdyrbrug. Der er ikke ændret i zonestatus i husdyrbrugets omgivelser siden miljøgodkendelse i 2003, som kan få indflydelse på regulering i forhold til revurdering. Nærmeste lo-

kalplanlagte område er Borum, som er omfattet af landzonelokalplan 335 (vist med rød skravering på figur 3.2.2.1).

Der er ikke nye forhold i nærområdet til husdyrbruget, som skal inddrages i revurderingen.

4.2 Placering i landskabet

4.2.1 Miljøteknisk redegørelse

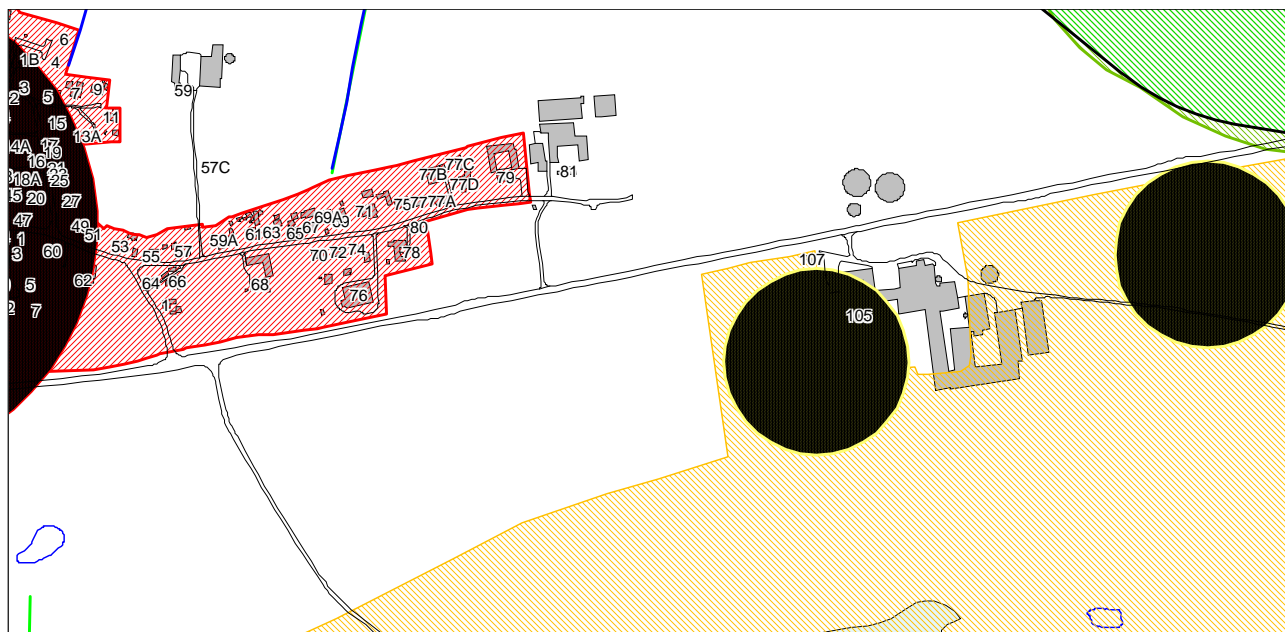
Husdyrbruget ligger i et udpræget landbrugsområde med dyrkede marker, læhegn og beplantninger. Husdyrbruget ligger på kanten af et dalstrøg. Landskabet er mod vest, øst og syd omfattet af kommuneplan 2009 udpegning som særligt værdifuldt landskab.

I nærområdet omkring husdyrbruget er der to gravhøje og ingen naturområder.

Husdyrbruget ligger i et forholdsvis fladt område med 0-6 graders terrænhældning. I området omkring ejendommen er der mindre områder med terrænhældninger på over 6 grader.

4.2.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er ikke nye forhold i nærområdet til husdyrbruget, som skal inddrages i revurderingen.

Figur 3.2.2.1: Husdyrbrugets placering i forhold til særligt værdifuldt landskab (orange skravering, gravhøje (gul cirkel), lokalplan 335 (rød skravering) og skovbyggelinje (grønskravering).

5 Husdyrhold, staldanlæg og drift

5.1 Husdyrhold og staldindretning og opbevaring af husdyrgødning

5.1.1 Miljøteknisk redegørelse

De fleste af driftsbygningerne er etableret eller ændret i 1993. I forbindelse med miljøgodkendelse i 2003 er det godkendt, at produktionen omlægges til 1.806 årssøer og ca. 10 orner med salg af smågrise ved 7,2 kg svarende til en årsproduktion på 47.000 stk. Ligeledes blev det godkendt, at der opførtes endnu en staldlænge på 1.250 m² i tilknytning til eksisterende driftsbygninger og en gyllebeholder på 4.000 m³ nord for Borumvej.

Indretning af stalde

I miljøgodkendelsen fra 2003 er det oplyst, at søerne er fordelt som følger:

750 søer på delspalter

718 søer på delspalter med gyllekøling

100 søer i farestald med fuldspalter

232 søer i farestald på delspalter med gyllekøling

I de supplerende oplysninger indsendt i forbindelse med revurderingen har ansøger oplyst følgende om fordeling af årssøer:

Stald	Staldsystem	Forureningsbegrænsning	Stipladser	Antal dyr	DE
Farestald	Delvis spaltegulv	gyllekøling	55	205	14,41
	Fuldspaltegulv		433	1601	112,51
Drægtighedsstald	Delvis spaltegulv		660	903	147,04
Løbestald	Delvis spaltegulv	gyllekøling	659	903	147,04
					420,99

Figur 4.1.1.1: Staldindretning og fordeling af årssøer. Placering af stalden fremgår af bilag 1.

Forureningsbegrænsende foranstaltninger

Det blev oplyst i miljøgodkendelsen fra 2003, at gyllen køles i kanalerne i de to nye staldafsnit, dels den stald der renoveres og dels den nyetablerede stald. Der blev monteret delspalter, hvorved gyllen kan nedkøles med 4 grader, uden at genere pattegrisene. For hver grad gyllen køles, vil fordampningen nedsættes med 7 %, hvilket betyder en nedsættelse på i alt 20 %.

Køleanlægget, som blev installeret er fra firmaet Nordtherm. I gyllekanalerne er nedlagt slanger, der som kølemiddel bruger en vandig opløsning af ethylenglycol. Hvis en køleslange bliver utæt, vil trykfaldet udløse en visuel alarm på kontrolpanelet, samtidigt med, at kølekompressoren stopper. Køleanlægget er koblet til varmegenvinding.

Ovenstående er fastlagt i miljøgodkendelsens vilkår 1.3.5: "Der skal foretages nedkøling af gyllen, mindst i et omfang som beskrevet i afsnit 2.4, eller anden foranstaltning med tilsvarende fordampningsnedsættende effekt."

I forbindelse med revurderingen er der indsendt følgende kommentar:

"Vilkår 1.3.5. Den nuværende miljøgodkendelse er udfærdiget i 2002. På det tidspunkt var der et helt andet beregningssystem for ammoniak m.m. Den daværende beregning blev lagt til grund for kravet om gyllekøling for at fjerne en beregnet merbelastning på et overdrev. I det nye beregningssystem og lovgivning er alle krav til ammoniakdeposition både på det konkrete overdrev, men også på alle andre måder opfyldt – også uden gyllekøling. Ifølge nyeste praksis godskrives gyllekøling ikke en lugtreduktion. I forhold til BAT viser vedlagte gennemgang, at der ikke er teknikker, ej heller den eksisterende gyllekøling, som er økonomisk proportionale. Vilkåret bedes derfor fjernet."

5.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er tale om et lovligt eksisterende husdyrbrug.

Aarhus Kommune har i afsnit 3 og afsnit 7.1 vurderet, om gyllekøling kan substitueres med en anden metode til overholdelse af det beregnede BAT-niveau ved revurderingen og miljøgodkendelsens krav om, at overholde ammoniakbidraget til Tingvad Kær.

5.2 Ventilation

5.2.1 Miljøteknisk redegørelse

Ventilationsanlæggene er undertryksanlæg med vægventiler, hvor afkastene er placeret i kip.

Der er i miljøgodkendelsen fastlagt vilkår til drift og vedligehold af ventilationsanlæg. Jf. egenkontrolskemaet fra 2011 rengøres ventilationsafkast hver 4.-5. uge.

5.2.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet med det beskrevne vedligehold ikke vil være til gene for de omkringboende. Vilkårene fastholdes uforandret i forbindelse med revurderingen.

Vilkår:

Ventilation

5.2.2.1 Ventilationsfirmaets instruktioner for vedligeholdelse af ventilationsanlæggene skal følges. Ventilationsanlæggene skal rengøres jævnligt og justeres efter behov.

5.2.2.2 Der skal mindst 1 gang årligt foretages eftersyn og eventuel justering af ventilationsanlæggene.

5.3 Fodring

5.3.1 Miljøteknisk redegørelse

I miljøgodkendelsen er der med vilkår 1.3.8 stillet vilkår til opbevaring af valle.

Det er i de supplerende oplysninger til revurderingen oplyst, at der ikke længere anvendes valle.

Foder opbevares i foderlade og silo, som er angivet på bilag 1.

5.3.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Aarhus Kommune vurderer, at der ved udarbejdelse af foderplaner tages godt hånd om foderets udnyttelse, og dermed sikres en optimal udnyttelse af næringsstofferne.

Med den nuværende opbevaring og håndtering af foderet vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne og den del af vilkår 1.3.8, som omhandler valletank bortfalder hermed.

Der er i forbindelse med revurderingen lavet fodringstiltag for at overholde BAT-niveauet. Dette er gennemgået i afsnit 3, hvor der også er stillet fastholdelsesvilkår.

5.4 Energi- og vandforbrug

5.4.1 Miljøteknisk redegørelse

Miljøgodkendelsen har ikke forholdt sig til energi- og vandforbrug. Der er i forhold til miljøgodkendelsens bilag 7 om egenkontrol foretaget en indberetning for kalenderåret 2011.

Energiforbrug

Elforbruget er opgivet til 669.034 kWh.

Vandforbrug

Vandforbruget er opgivet til 15.395 m³.

5.4.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Ejendommen Borumvej 105 har egen boring med en indvindingstilladelse fra 1997 svarende til 11.000 m³.

Oppumpede vandmængder reguleres gennem denne.

Emnet energi- og vandforbrug behandles under afsnit 3, hvor der er stillet vilkår til egenkontrol og plan for nedbringelse af forbrug, hvis forbruget stiger.

5.5 Spildevand herunder regnvand

5.5.1 Miljøteknisk redegørelse

Det fremgår af miljøgodkendelsen, at regnvand fra tage og befæstede arealer ledes til dræn og videre til bæk.

Staldene rengøres efter hvert hold grise. Vaskevandet ledes til gyllekanalerne.

Vilkår 1.3.9 omhandler spildevand:

"Sanitært spildevand fra beboelser og evt- mandskabsrum skal ledes til særskilt anlæg for husspildevand.

Spildevand fra vask af stalde kan indeholder rester med foder og gødning. Vandet betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes gyllebeholder."

5.5.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Siden miljøgodkendelsen er meddelt har ejendommen fået etableret et minirensanlæg til sanitært spildevand.

Vilkåret "Sanitært spildevand fra beboelser og eventuelt mandskabsrum skal ledes til særskilt anlæg for husspildevand." bortfalder, da det reguleres gennem en spildevandstilladelse.

Der er ikke nye forhold omkring spildevand fra stalde.

Aarhus Kommune fastholder nedenstående vilkår, som er omformuleret.

Vilkår:

Spildevand

5.5.2.1 Spildevand fra vask af stalde kan indeholde rester af foder og gødning og skal tilledes gyllebeholder.

5.6 Affald

5.6.1 Miljøteknisk redegørelse

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår for affald i vilkår 1.3.7.

Marius Pedersen afhenter affald inkl. Kanyler og tomme medicinflasker.

Der er særskilt container til dagrenovation.

Der findes ingen pesticider, smøreolie eller spildolie i forbindelse med husdyrbruget.

Døde dyr

Døde dyr opbevares indtil afhentning ved gyllebeholdere nord for Borumvej. Det er oplyst, at der snarligt forventes opstillet en kølecontainer til døde smågrise nord for Borumvej, ved gyllebeholderne.

Halmaske

Det er i de supplerende oplysninger beskrevet, at halmasken fra fyret køres ud bag fyret og læsses i en bunke direkte på jorden hver 14. dag. Halmen kommer fra Borum Østergaards marker og asken returneres fortsat til disse jf. de supplerende oplysninger. Vilkår om opbevaring af aske fremgår af miljøgodkendelsens vilkår 1.3.8.

5.6.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal alt affald fra ejendommen bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ. Det gældende affaldsregulativ kan findes på Aarhus Kommunes hjemmeside.

Døde dyr skal opbevares i overensstemmelse med gældende lovgivning, hvilket på godkendelsestidspunktet er Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring af døde produktionsdyr.

Aarhus Kommune vurderer, at opbevaring af halmaske frem til udspredning fortsat skal følge de krav som fastsat i miljøgodkendelsens vilkår 1.3.8, da opbevaring på jorden kan medføre risiko for forurening. Husdyrbruget har ikke længere råderet over markerne, så vilkåret er ændret så det kun er målrettet husdyrbruget, hvor det ikke er muligt at etablere en markstak.

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra husdyrbruget.

Aarhus Kommune vurderer med henvisning til ændrede forhold for håndtering af affald i lovgivningen og i henhold til at farligt affald (spilolie og oliefiltre samt pesticidrester), som håndteres af markbruget at dele af vilkår 1.3.7 bortfalder og erstattes af følgende vilkår.

Vilkår:

Affald

- 5.6.2.1 Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.
- 5.6.2.2 Halmaske skal opbevares på en fast plads med afløb til opsamlingsbeholder eller på en fast plads med overdækning.

5.7 Driftsforstyrrelser eller uheld

5.7.1 Miljøteknisk redegørelse

I miljøgodkendelsen er der indsat vilkår 1.3.12, som omhandler forebyggelse af større uheld, og som omfatter at landbruget skal være indrettet og drevet så uheld forhindres og forebygges, samt at større uheld straks skal anmeldes på 112.

Det er i forbindelse med revurderingens foroffentlighedsfase indkommet et høringsbidrag, hvor det er oplyst, at der en vinter har været et uheld i forbindelse med pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder nord for Borumvej.

Det er i forbindelse med de supplerende oplysninger undersøgt, om det er tilfældet, og der er efter husdyrbrugets viden ikke de senere år sket uheld med gylleledningen til gylletankene nord for vejen. I vinteren 2010-2011 var der både hård frost og sne, og her var der ikke uheld. Aarhus Kommune har endvidere ikke registeret uheld på eller ved husdyrbruget, som har involveret kommunens miljøvagt eller beredskab.

Husdyrbrugets ejer har samtidigt fremsendt en beredskabsplan for husdyrbruget.

Beredskabsplanen beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

5.7.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbruget har i forbindelse med revurderingen fremsendt en beredskabsplan for husdyrbruget.

Beredskabsplanen skal være nemt tilgængelig, og der opfordres til, at der fx ophænges en instruks med vigtige oplysninger om beredskabet herunder telefonnumre og kontaktpersoner ved installationer, anlæg og

lign., hvor der er risiko for uheld. Ligesom beredskabsplanen bør suppleres med en situationsplan, der viser, hvor vigtige installationer, pulverslukkere etc. er placeret på husdyrbruget.

Det er vigtigt, at personale og ejer er oplyst omhyggeligt om beredskabsplanens indhold, og hvordan der skal reageres i en beredskabssituation og at beredskabsplanen vedligeholdes.

Vilkår fra miljøgodkendelsen er fastholdt. Der er ikke suppleret med påbud om, hvordan personale og eksterne entreprenører på husdyrbruget skal være sat ind i beredskabet, da det generelt er ejerens opgave at sikre at personer, der arbejder på husdyrbruget er orienteret om godkendelser og beredskabsplaner.

Aarhus Kommune vurderer at det nye vilkår, som fastlægges ved påbud falder ind under BAT og management, idet vilkårene fastlægger, hvordan ledelse skal agere efter et uheld.

Vilkår:

Forebyggelse af driftsforstyrrelser og uheld

5.7.2.1 Husdyrbruget skal indrettes og drives således, at spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.

5.7.2.2 I forbindelse med større uheld skal der straks gives besked til Beredskabet på 112.

5.7.2.3 Tilsynsmyndigheden skal orienteres følgende hverdag efter et uheld, og der skal efter aftale med tilsynsmyndigheden udarbejdes et notat, hvor der redegøres for hændelsesforløbet og hvilke tiltag, der vil blive iværksat for at hindre, at en lignende hændelse sker igen.

6 Gødningsproduktion og håndtering

6.1 Gødningstyper og mængder

6.1.1 Miljøteknisk redegørelse

Gødningen håndteres udelukkende som gylle. Den samlede gødningsproduktion fremgår af nedenstående:

	Dyreenheder	Kg N	Kg P
Gylle	420,99	39.092,11	9.933,00

Gyllebeholdere og øvrige anlæg til husdyrgødning

Der ligger tre gyllebeholdere nord for Borumvej, som pga. af afstanden til øvrige driftsbygninger har fået en landzonetilladelse i henholdsvis 1992 og 2002.

Alle gyllebeholdere er indrettet med dykket indløb og er omfattet af 10 års beholderkontrol.

Anlæg	Rumindhold	Etableret	Bemærkninger
Gyllebeholder	1.000 m ³	1992	Taget ud af brug
Gyllebeholder	2.000 m ³	1993	Placeret ved driftsbygninger
Gyllebeholder	3.000 m ³	1993	Placeret nord for Borumvej
Gyllebeholder	4.000 m ³	2003	Placeret nord for Borumvej
Kanaler og fortank	1.500 m ³		Pumpeledning til gyllebeholdere
Opbevaringskapacitet	10.500 m ³		

Opbevaringskapaciteten er i miljøgodkendelsen oplyst til 12 mdr.

Der er i miljøgodkendelsens vilkår 1.3.2 stillet krav om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet.

Husdyrbrugets aktuelle opbevaringskapacitet er oplyst til at være ca. 12 mdr.

Flydelag

Der er miljøgodkendelsen stillet vilkår om, hvordan og hvornår et flydelag skal være etableret efter tømning.

Læsseplads

Der er i miljøgodkendelsens vilkår 1.3.8 stillet krav om, at der er en læsseplads ved de tre gyllebeholdere.

Udbringningsarealer

Der er ikke harmoniarealer til Borum Østergaard Svineproduktion A/S. Al husdyrgødning afsættes til tredjemands arealer og betragtes dermed som aftalearealer jf. husdyrbruglovens § 16. Aftagere fremgår af husdyrbrugets Gødnings- og Husdyrindberetning.

6.2.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen har ingen bemærkninger til beregningen af gødningsproduktion.

Aarhus Kommune har fastholdt miljøgodkendelsens vilkår 1.3.2 om opbevaringskapacitet.

Flydelag

Vilkåret om overdækning af gyllebeholder vurderes ikke at være mere vidtgående end kravet i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 20. Vilkåret udgår derfor ved revurderingen, da husdyrbruget skal opfylde de generelle krav i lovgivningen.

Læsseplads

Læsseplads ved gyllebeholdere er nødvendige hvis der ikke anvendes gyllevogn med sugekran. Da det ikke er oplyst ved revurderingen om dette er tilfældet, fastholdes vilkåret. Vilkåret skal kun være opfyldt, hvis der ikke anvendes sugekran.

Udbringningsarealer

Der er i husdyrbrugloven ikke stillet krav om, at det i forbindelse med en revurdering af en eksisterende miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven skal vurderes, om afsætning af husdyrgødning til markarealer hos tredjemand vil kunne påvirke miljøet væsentligt, på samme måde som i forbindelse med tilladelse eller godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 10-12 jf. lovens § 26, stk. 4, og § 16, stk. 2.

Krav om miljøvurdering af aftalearealer fremgår af lovens § 16 og gælder i princippet også for revurderings-sager. Lovens § 16 angår imidlertid udelukkende arealer, der skal indgå i godkendelse efter lovens §§ 11 og 12.

Aarhus Kommune har med baggrund i ovenstående vurderet, at der ikke kan stilles påbud i forhold til udbringningsarealer til Borum Østergaard Svineproduktion A/S.

Vilkår:

Gødningsproduktion og håndtering

- 6.2.2.1 Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringning kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, dog mindst 9 mdr.
- 6.2.2.2 I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden således, at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.
- 6.2.2.3 Der skal være en betonbelagt læsseplads ved de tre gyllebeholder. Fra pladsen skal der være afløb til en opsamlingsbeholder, således at spild, der sker under påfyldning af gyllevognen fra hver af de tre beholdere, vil blive opsamlet. Indholdet fra opsamlingsbeholder skal tilledes gyllebeholderen.
- 6.2.2.4** Vilkår 6.2.2.3 skal ikke være opfyldt, hvis der anvendes gyllevogn med sugekran eller gyllevogn med lign. sikkerhed for spild.

7 Forurening og gener fra husdyrbruget

7.1 Ammoniak og natur

7.1.1 Miljøteknisk redegørelse

Fra stald og lager sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af skove og naturområder.

Det fremgår af ansøgningsystemet, at den samlede emission fra stald og lager er ca. 5.451 kg N/år. Dyreholdet ændres ikke, hvilket betyder, at meremissionen er 0,0 kg N/år.

7.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Godkendelsesbekendtgørelsen giver ikke hjemmel til at bestemme, at bekendtgørelsens såkaldte beskyttelsesniveau, jf. §§ 9-11 og bilag 3-4, skal gælde i revurderingssager. Krav i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT.

Pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2 gælder endvidere ikke for revurderingsafgørelser. Baggrunden er, at habitatdirektivets artikel 6 stk. 3 ikke gælder for eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret.

I miljøgodkendelsen af Borum Østergaard er der dog stillet vilkår til ammoniakfordampningen med baggrund i afgørelsen om VVM pligt fra 2002, hvor der er skrevet:

"Overslagsberegningerne viser, at ammoniakfordampningen fra stald og lager efter projektændringerne vil falde fra ca. 6.000 til ca. 5.800 kg N/år ved udvidelsen, hvilket er et fald på ca. 200 kg N/år.

Det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil medføre øget kvælstofafsætning i det nærliggende højt målsatte naturområde, Tingvad Kær."

Det er andet sted i VVM afgørelsen skrevet, at ansøger har oplyst:

"at der ved renovering af eksisterende stalde og i den nybyggede stald installeres køleslanger i gyllekanalerne, som vil køle gyllen 4 grader. Dette vil anslået reducere ammoniaktabet med 28 %, hvorved den ansøgte drift vil give et mindre ammoniaktab end den tidligere drift."

I miljøgodkendelsen er der i vilkår 1.2.5 skrevet: *"Der skal foretages nedkøling af gyllen, mindst i et omfang som beskrevet i afsnit 2.4, eller anden foranstaltning med tilsvarende fordampningsnedsættende effekt."*

Der er i miljøgodkendelsen ikke stillet krav til ammoniakfordampningen. I afsnit 2.4 i miljøgodkendelsen er der tilsvarende VVM afgørelsen skrevet, at gyllekølingen skal være 4 grader, hvilket forventes at reducere ammoniakfordampningen med 20 %.

Aarhus Kommune vurderer at kravet til ammoniakfordampning i miljøgodkendelsen er 5.800 kg N/år. BAT-niveauet er ved revurderingen fastsat til 5.589 kg N/år.

Beregninger i IT-ansøgningsystemet viser, at ammoniakfordampningen er reduceret til 5.437 kg N/år. Det betyder, at både vilkåret til reduktion af ammoniakfordampning til Tingvad Kær og BAT-niveauet er overholdt.

Ansøger ønsker ikke at anvende gyllekølingsanlægget fremadrettet og har valgt at finde reduktionen gennem fodringstiltag, hvilket er gennemgået i afsnit 3, der omhandler BAT. Her er endvidere stillet vilkår til fastholdelse af niveauet.

7.2 Lugt

7.2.1 Miljøteknisk redegørelse

Lugtgenekriterierne er i forbindelse med revurderingen beregnet i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgnings-system. Lugtgenekriterierne er for så vidt angår byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig overholdt svarende til de krav, der ville blive stillet ved en godkendelse efter husdyrbrugloven.

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	592,46	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	FMk	423,26	165,92	165,92	484,67	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	158,34	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Figur 7.2.1: Det samlede resultat af ansøgningsystemets lugtberegninger. Lugtgeneafstanden er beregnet til hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig.

Af miljøgodkendelsens vilkår 1.3.5 fremgår følgende driftsvilkår:

- Husdyrbrugets drift skal indrettes således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støvgener for omkringliggende nabobeboelser.
- Der skal jævnligt gøres rent i staldene.
- Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.

Lugt fra staldene er på godkendelsestidspunktet beregnet efter FMK's Lugtvejledning 2002 og Miljøstyrelsens vejledende afstandsgrænser. Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet at husdyrbruget ikke ville give anledning til væsentlige lugtgener.

7.2.2 Kommunens bemærkninger og vurderinger

Husdyrbruget overholder lugtgeneafstande til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Lugtberegningen er foretaget vha. hhv. den nye beregningsmodel og FMK.

Alle genekriterier er overholdt. FMK beregningerne tager udgangspunkt i, at der rengøres i stalde.

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ejendommen kan drives uden væsentlig gene for de omkringboende. Til grund for vurderingen ligger primært den store afstand til hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig samt oplysningen om, at der på bedriften og i forbindelse med udbringning tages hensyn til de omkringboende.

Da der indgår en lugtberegning efter FMK, fastholdes vilkårene fra miljøgodkendelsen.

Vilkår:

Lugt

7.2.2.1: Husdyrbrugets drift skal indrettes således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støvgener for omkringliggende nabobeboelser.

7.2.2.2: Der skal jævnligt gøres rent i staldene.

7.2.2.3: Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.

7.3 Fluer og skadedyr

7.3.1 Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst i forhold til vilkår 1.3.3 i miljøgodkendelsen, at der er kontrakt med ISS om bekæmpelse af skadedyr.

7.3.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Fluer giver ofte anledning til gene hos naboer, selvom disse ligger langt væk. Fluebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium (www.dpil.dk).

Aarhus Kommune skal kontaktes, hvis der konstateres rotter på ejendommen.

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der ikke er grundlag for at ændre vilkår 1.3.3, som videreføres som:

Vilkår:

Skadedyr

7.3.2.1: Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium (www.dpil.dk).

7.3.2.2: Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter eller andre skadedyr.

7.4 Transport

7.4.1 Miljøteknisk redegørelse

Der var i forbindelse med offentlighedsfasen af miljøgodkendelsen i 2002 indsendt høringsvar, der udtrykte bekymring over støj- og lugtgener i forbindelse med udkørsel af gylle på markerne omkring Borum. Der er derfor i den forbindelse stillet vilkår 1.3.6., som siger, at der ikke må spredes gylle på bestemte marker på lørdage, søndage og helligdage.

Der er i forbindelse med revurderingen suppleret med følgende oplysninger om transporter:

Transporttype	Ca. antal pr. år
Ugentlig transport med smågrise	100
Levering af foder	180
Afhentning af døde dyr (der opsættes en kølecontainer)	Efter behov ¹⁾
Transporter med gylle (udføres af markdriften)	450
Affald (afhentes af Marius Pedersen)	ugentlig

Figur 7.4.1.1: Oplyste transporter Ad 19 : I 2011 har der jf. egenkontrolskemaet været 121 afhentninger.

7.4.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Aarhus Kommune vurderer, at vilkår 1.3.6 skal udgå, da markdriften ikke længere er en del af husdyrbruget. Samtidigt vil udspreddning af flydende husdyrgødning nær Borum være omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28, som omhandler de generelle udspreddningsregler tæt på boligområder.

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af det oplyste og husdyrbrugets direkte adgang til Borumvej, som er karakteriseret som stor trafikvej i kommuneplan 2009, at transporten til og fra ejendommen kan ske uden væsentlig gene for de omkringboende.

Det bemærkes i øvrigt, at transport på veje skal ske i overensstemmelse med anden lovgivning herunder færdselsloven.

7.5 Støj fra anlæg og maskiner

7.5.1 Miljøteknisk redegørelse

Støj vil fortrinsvis forekomme fra ventilationsanlæggene i staldene.

Det er i miljøgodkendelsen fastsat støjvilkår nr. 1.3.4, som omfatter beboelser indenfor lokalplanområde 335 (A) og det åbne land (B).

Øvrige støjende aktiviteter vil være trafik til og fra husdyrbruget.

7.5.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Aarhus Kommune vurderer, at da der ikke har været zonetmæssige ændringer i nærområdet, vil husdyrbrugets drift ikke være til væsentlig gene for naboer.

De aktiviteter, som foregår på husdyrbruget skal overholde de støjgrænser, som er udmeldt af Miljøstyrelsen jf. nedenstående. Støjgrænserne er videreført fra vilkår 1.3.4 i Miljøgodkendelsen.

	Tidsinterval	Grænseværdi		Midlingstid
		Lokalplan 335	Det åbne land	
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	45 dB(A)	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	40 dB(A)	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	40 dB(A)	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften (alle dage)	Kl. 18.00-22.00	40 dB(A)	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat (alle dage)	Kl. 22.00-07.00	35 dB(A)	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Figur 7.5.2.1: Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige værdierne angivet i tabellen ovenfor.

Vilkår om lavfrekvent støj er fastsat til:

Anvendelse		A-vægtet Lydtryksniveau (10-160 Hz)dB
Beboelsesrum	Aften/nat (kl. 18-07)	20
	Dag (kl. 07- 18)	25
Virksomheder		35

Figur 7.5.2.2: Grænseværdier for lavfrekvent støj målt indendørs over et måletidsrum på 10 min, hvor støjen er kraftigst.

Vilkår:

Støj

7.5.2.1 **Støjgrænser:** Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige værdierne angivet i figur 7.5.2.1.

7.5.2.2 **Lavfrekvent støj** fra husdyrbruget målt indendørs må ikke overskride værdierne i figur 7.5.2.2.

7.5.2.3 **Kontrol af støj:** Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at husdyrbruget skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal senest 3 måneder efter, at kravet er fremsat, tilsendes tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen.

7.5.2.4 **Krav til støjmåling:** Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling eller beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984, Måling af ekstern støj og nr. 5/1993, beregning af ekstern støj fra virksomheder. Ved støjmåling skal denne foretages, når husdyrbruget er i fuld drift eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal udføres af et målefirma, som

er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger ekstern støj". Støjdokumentationen skal gentages, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves én årlig støjbestemmelse. Udgifterne hertil afholdes af husdyrbruget.

7.5.2.5 Definition af overholdelse af støjgrænser: Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end eller lig med grænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A).

7.6 Støv fra anlæg og maskiner

7.6.1 Miljøteknisk redegørelse

Det er i miljøgodkendelsen oplyst, at støv kan forekomme fra halmfyret, fra staldene og fra foderhåndteringen. Det er i den forbindelse vurderet, at kun støv fra halmfyret kan spredes til naboer. Der er i vilkår 1.3.5 stillet vilkår om, at halmfyret maksimalt må udsende 300 mg totalstøv pr. normal m³ tør røggas ved 10 % O₂ midlet over én time.

7.6.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af det oplyste i miljøgodkendelsen, at ejendommen kan drives uden væsentlige støvgener for de omkringboende. Der har ikke tidligere været klager over støv fra husdyrbruget.

Halmfyret vurderes, at være en biaktivitet til husdyrbruget, som er omfattet af miljøbeskyttelseslovens regelgrundlag. Halmfyret er ikke godkendelsespligtigt. Det vurderes, at den del af vilkår 1.3.5, som omhandler halmfyret kan bortfalde, da evt. støvgener fremadrettet kan reguleres i henhold til § 42 i miljøbeskyttelsesloven.

7.7 Lys

7.7.1 Miljøteknisk redegørelse

Der er ikke fastsat vilkår om lys i miljøgodkendelsen.

7.7.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Aarhus Kommune vurderer på baggrund af husdyrbrugets beliggenhed, at driften ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de omkringboende, eller at der i øvrigt er fremkommet nye oplysninger, som kan betinge påbud i forhold til lys.

8 Husdyrbrugets ophør

Aarhus Kommune skal sikre, at der ved ophør af driften af husdyrbruget, foretages de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand.

8.1.1 Miljøteknisk redegørelse

Der er ikke fastlagt særlige krav i miljøgodkendelsen.

8.1.2 Kommunens bemærkninger og vurdering

Ved ophør af husdyrbrugets drift skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand. Som minimum skal alle beholdere og anlæg, der har indeholdt husdyrgødning rengøres.

Olie, kemikalier samt affald skal bortskaffes efter de gældende regler.

Bilag 1 - Situationsplan

Borum Østergaard Svineprodukt

Målforshold: 1:1500	87282200 - www.lmo.dk	
Bemærkning:	Asmikklostervej 11, 8800 Viborg Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup	
	Dato	Init. kje
	26.10.2011	Copyright Cowi

Bilag 2 - BAT niveau mht. ammoniak og fosfor

Søer med påtegning til fræmning Nye II-ansøgninger indsendt efter 30. april 2011.	Emissionsgrænseværdi, stald + læger					BAT niveau					
	Antal ansøgt	Antal DE	Fræmnings- vægt	Fræmnings- årssø	Korrigent for fræmnings- vægt	< 250 DE 1.075 årssøer	< 250-750 DE 1.075 - 3.225 årssøer	> 750 DE > 3.225 årssøer	< 250 DE 1.075 årssøer	< 250-750 DE 1.075 - 3.225 årssøer	> 750 DE > 3.225 årssøer
Nye anlæg	0	250	7,3	27,5	0	253	2,53	2,12	0,00	0,00	0,00
Existerende anlæg	0	1806	7,3	27,5	0	177	1,77	1,48	0,00	0,00	0,00
I alt	0	2006	14,6	55,0	0	430	4,30	4,60	0,00	0,00	0,00
Smågrise (7,4 - 33 kg)											
Nye anlæg	0	250	7,4	32	1,00	0,0326	0,0326	0,00	0,00	0,00	0,00
Existerende anlæg	0	1806	7,4	32	1,00	0,0310	0,0310	0,00	0,00	0,00	0,00
I alt	0	2006	14,8	64	2,00	0,0636	0,0636	0,00	0,00	0,00	0,00
Slagtesvin (32-107 kg)											
Nye anlæg	0	210	32	107	1,00	0,30	0,30	0,21	0,00	0,00	0,00
Existerende anlæg	0	1806	32	107	1,00	0,45	0,45	0,45	0,00	0,00	0,00
I alt	0	2006	64	214	2,00	0,75	0,75	0,66	0,00	0,00	0,00
Samlet ammoniakemission											
											5589,02

Dyretype	Dyreenheder (DE)	Max fosfor (kg P/DE ab lager)	Total mængde fosfor ab lager (kg P ab lager)
Søer	421	23,0	9683,00
Smågrise	0	27,8	0,00
Slagtesvin	0	20,5	0,00
i alt			9683,00

Natur og Miljø
Grøndalsvej 1
Postboks4049
DK-8260 Viby J
Tel. +45 8940 2755